

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Вінницького національного
медичного університету

ім. М.І.Пирогова

академік НАМН України

проф. Мороз В.М.

« 31 » 03 2016р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНУ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНУ РОБОТУ КУРАТОРІВ
АКАДЕМІЧНИХ ГРУП, КУРАТОРІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВІННИЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ім. М.І.ПИРОГОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою ВНМУ

протокол № 9

від « 31 » 03 2016р.

Вчений секретар університету

 доц. О.А. Серебреннікова

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Основні принципи сучасності

Керуючись основними педагогічними принципами, куратор у своїй діяльності повинен урахувати вимоги часу, пов'язані з перетворенням суспільних структур, з невидимими змінами найважливіших компонентів цивілізації: її мотиваційної бази, ментальності, норм та цінностей. Зміни, які відбуваються в життєвих стандартах, зразках поведінки та потребах сучасної молоді, сформували новий тип особистості студента і визначили основні принципи впливу на його поведінку.

Це принципи:

- *індивідуалізму*, який проявляється в прагненні студента звільнитись від групових зв'язків і залежностей, маючи у своєму розпорядженні безліч зразків улаштування життя і кар'єри;
- *диференціації*, який дозволяє кожному студенту, в умовах все більшої спеціалізації, великого різноманіття професій, безлічі ідеологічних і політичних програм та релігійних доктрин, постійно приймати рішення, робити вибір і нести за все це повну відповідальність;
- *раціональності*, який знаходить своє відображення в легалізації та легітимності різних організацій, у торжестві наукового пізнання світу, у секуляризації магічного і релігійного мислення;
- *економізму*, який дозволяє студенту, більша частка життя якого протікає у сфері економічних справ і проблем, звертати постійну увагу на тему взаємних домовленостей, товару та грошей;
- *експансивності*, який в умовах глобалізації, перетворюючи смаки, звичаї, норми моралі, масову культуру, створює нові форми відпочинку і розваг, визначає характер освіти.

1.2 Риси особистості сучасного студента

Характер та поведінка сучасного студента характеризується наступними ознаками:

- готовність до радикальних змін та інновацій;
- обґрунтуванням власного погляду на події сучасності з одночасною толерантністю до інших думок;
- впевненістю у вирішенні проблем і суспільних викликів методами переконання;
- прагненням передбачати події майбутнього та планувати свої майбутні дії;
- довірою до соціального устрою та вірою в стабільне і забезпечене майбутнє;
 - відчуттям значної нерівності у розподілі благ, цінностей, привілеїв, яка потребує винагороди за працю ;

- прагненням до самовдосконалення і сучасної освіти;
- * повагою гідності інших людей.

Такий узагальнений тип випускника університету ХХІ століття буде сприяти формуванню висококваліфікованого фахівця, всебічно та гармонійно розвинутої особистості.

1.3 Чинники, що впливають на відношення студентів до навчання

Керуючись науково-методичними підставами впливу на особистість, куратори в своїй роботі повинні враховувати чинники, які впливають на ставлення студентів до навчання, а саме:

- прагнення стати висококваліфікованим фахівцем ; краще підготуватись до майбутньої діяльності та забезпечити собі професійну кар'єру;
 - особистість викладача;
 - цікавість до дисциплін, що вивчаються;
 - почуття власної гідності;
 - вимогливість викладачів;
 - прагнення стати лідером (не гірше всіх) у групі;
 - заохочення з боку викладачів, деканату, ректорату;
 - плата за навчання (для студентів за контрактом);
 - контроль з боку батьків.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА СЕМІНАРУ КУРАТОРІВ

Реалізація виховної роботи у студентських групах здійснюється через семінар кураторів, який забезпечує її організацію на рівні студентської академічної групи.

Робота кураторів проводиться на підставі Статуту університету, Концепції освітньої діяльності ВНМУ, Концепції виховної роботи з урахуванням особливостей і традицій університету. Зміст діяльності визначається такими основними документами: законами України «Про освіту», «Про вищу освіту»; Державною національною програмою «Освіта. Україна ХХІ сторіччя»; «Концепцією виховання дітей та молоді в національній системі освіти»; «Національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті»; « Основними положеннями про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі у ВНМУ»; відповідними інструктивно-методичними документами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України, а також положеннями, розробленими структурними ланками університету.

Робота семінару кураторів академічних груп. Семінар кураторів

організується з метою координації зусиль керівництва університету та професорсько-викладацького складу з підвищення ефективності навчально-виховної роботи зі студентами ВНЗ.

Семинар кураторів працює як колективний дорадчий орган при ректораті, рішення якого носять рекомендаційний характер.

Роботу семінару направляє та координує ректор університету через проректора з навчальної роботи, деканів факультетів та їх заступників.

Завдання семінару кураторів:

- визначення завдань з виховної роботи на навчальний рік;
- удосконалення роботи кураторів, активного виховного впливу їх на студентів;
- проведення обміну досвідом роботи кураторів у навчальних групах;

До складу семінару кураторів можуть входити: проректор та декани університету, куратори. Голова семінару кураторів призначається ректором.

На засіданні семінару кураторів голова виконує такі обов'язки:

- знайомить членів семінару з основними завданнями ВНЗ на семестр та його підсумками, особливостями навчання студентів університету на різних курсах, умовами проживання студентів у гуртожитку, на приватних квартирах тощо;
- спільно з деканами факультетів дає стислу характеристику студентів;
- доводить план навчально-виховної роботи (на семестр, рік) зі студентами.
- На засіданнях семінарів також проводяться такі заходи:
- заслуховуються звіти роботи кураторів за семестр з питань здійснення або контролю за складанням та виконанням студентами індивідуальних навчальних планів, обмінюються досвідом роботи з інших напрямків їх діяльності;
- обговорюють кандидатури старост та активів навчальних груп;
- обговорюють кандидатури для подання до іменних стипендій та інших форм морального та матеріального заохочення студентів;
- узгоджують методичні прийоми впливу на окремих студентів з метою набуття ними певних умінь і навичок у навчальній роботі та формування необхідних рис характеру.

Засідання семінару кураторів проводяться 1-2 рази на семестр .

Пропозиції та рекомендації семінару кураторів, спрямовані на удосконалення навчально-виховного процесу, голова семінару доводить до ректора університету.

Підсумки роботи семінару кураторів періодично заслуховуються на вчених радах університету, факультетів.

Загальне керівництво роботою здійснюють такі посадові особи (рис):

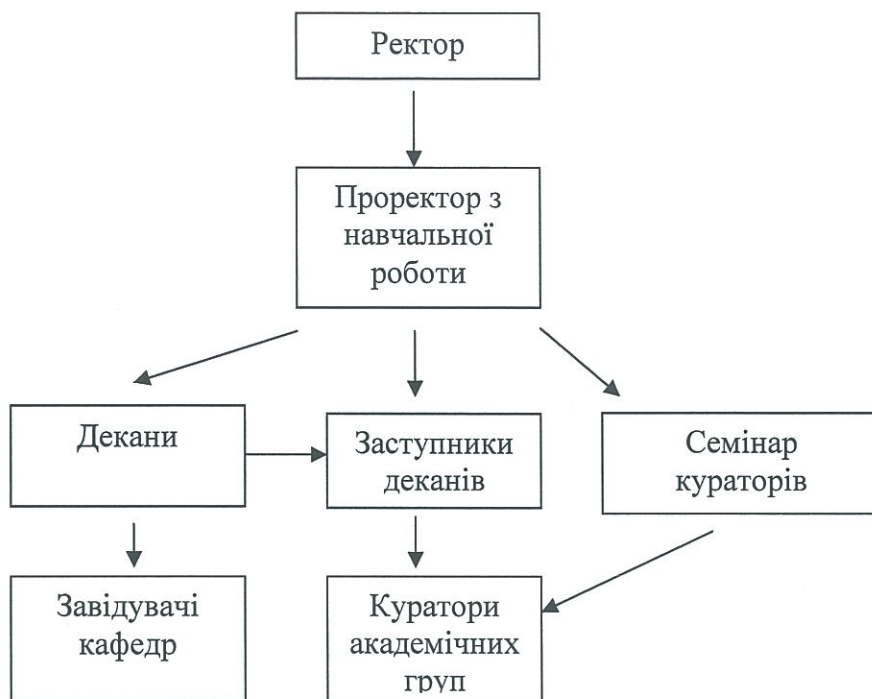

Рисунок — Особи, які здійснюють загальне керівництво роботою семінару кураторів

Куратори академічних груп призначаються наказом ректора за поданням деканів факультетів.

Вимоги щодо призначення кураторів

<i>академічних груп</i>	<i>спеціальностей</i>
<ul style="list-style-type: none"> • стаж науково-педагогічної роботи не менше 3-х років; • знання проблем навчання та побуту студентів; • викладання одного з лекційних курсів чи проведення семінарських (практичних) занять у групі; • урахування профілю підготовки фахівців та специфіки діяльності факультету; • урахування побажань студентів; 	<ul style="list-style-type: none"> • робота на випускній кафедрі на посаді, як правило, професора, доцента, ст. викладача; • ґрунтовне знання вимог відповідної галузі, стандартів вищої освіти й університету; • ґрунтовне знання нормативно-методичних матеріалів, які регламентують організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою;

Термін перебування на посаді куратора академічної групи - один навчальний рік (згідно з наказом ректора університету), може щорічно

продовжуватись.

Куратори, як правило, працюють з конкретними групами студентів протягом трьох - п'яти років.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Організаційно-виховний вплив та послідовне надання допомоги студентам в опануванні ними наукових знань, умінь, навичок, формування всебічно і гармонійно розвинутої особистості - основа роботи куратора академічної групи.

3.1 Методи та форми роботи куратора

Метод переконання, за допомогою якого формуються погляди, уявлення, поняття студентів, відбувається обмін інформацією.

Метод стимулювання, за допомогою якого організовується діяльність студентів і стимулюються позитивні її мотиви.

Метод оцінки і самооцінки, за допомогою якого проводиться оцінювання вчинків, стимулювання діяльності, надання допомоги студентам у саморегуляції їх поведінки (заохочення, зауваження, ситуація довіри, контролю, самоконтролю, самокритики тощо).

У своїй роботі куратор використовує такі форми:

- організаційні (групова, індивідуальна);
- пізнавальні;
- морального виховання (круглий стіл, акції милосердя, літературно-музикальний вечір, визначні університетські події тощо).

Куратор у своїй діяльності повинен урахувати вплив на студентів таких чинників, як: урбанізація; постіндустріалізація; соціальна мобільність; масова комунікація і культура.

3.2 Функції та принципи роботи куратора

Діяльність куратора має певні функції, а саме:

- аналітичну;
- організаційну;
- комунікативну;
- * соціальну.

Поєднання цих функцій в навчальному процесі і поза аудиторній роботі реалізується в гуманістично-орієнтовній взаємодії «педагог-студент», що забезпечує множинність стосунків між викладачем і студентами, сприяючи засвоєнню та сприйняттю ними суспільних норм, цінностей, дотримання засад духовно повноцінного буття.

Завдання роботи куратора:

- професійна, соціально-психологічна і дидактична адаптація студентів;
- формування у студентів високої свідомості та активності;
- розвиток у студентів творчого мислення, вміння об'єктивно оцінювати явища суспільного життя, аргументовано вести діалог, відстоювати свої переконання;
- спонукання студентів на виконання конкретних завдань для досягнення поставленої мети;
- при необхідності- корекція індивідуальних рис характеру студентів;
- проведення профілактичної роботи з попередження негативних проявів поведінки студентів;
- прищеплення студентам поваги до історії та традицій ВНМУ імені М.І.Пирогова, виховання у них відповідальності за виконання своїх обов'язків і результати навчання, за розпорядок в університеті, у гуртожитку;
 - спонукання студентів до самовдосконалення;
- підготовка спеціалістів, здатних уміло застосовувати у своїй роботі засвоєні знання, підтримувати в колективі моральний клімат, організованість та правопорядок.

Вказані напрямки роботи куратора будуть успішно виконані з дотриманням ним в діяльності таких принципів: пріоритету загальнолюдських цінностей, комплексного підходу у вихованні, врахування індивідуальних особливостей студентів, сприяння активності і самостійності студентів, розуміння ролі академічної групи, як виховної сили, визначення у кожного з студентів задатків позитивних якостей з метою успішного формування особистості, дотримання спадкоємності університетських традицій у виховній роботі.

3.3 Обов'язки та права куратора академічної групи

Результатом діяльності куратора є набуття молодого людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій і розвиток індивідуальних якостей особистості.

Куратор зобов'язаний:

- спільно з активом групи визначити заходи з виховної роботи, виконання яких сприятиме згуртуванню колективу академічної групи;
- сприяти формуванню та розширенню активності студентського колективу академічної групи, розвитку прагнення до навчання, ініціативності, самостійності й організованості;

- виявляти нахили і здібності студентів, сприяти їх участі в роботі наукових гуртків, художній самодіяльності, спортивних секціях;
- разом із деканатом та активом академічної групи вести цілеспрямовану роботу зі створення доброзичливої атмосфери в колективі і таким чином добиватися здорового психологічного клімату в групі, заснованого на взаємній повазі, дружбі та взаємодопомозі;
 - проводити індивідуальну роботу зі студентами;
- тримати під контролем успішність студентів, установлювати контакти з відповідними кафедрами з метою створення належних умов для навчання, проводити окрему роботу з обдарованими студентами;
- організовувати допомогу та взаємодопомогу у навчальній групі, особисто впливати на студентів, які не встигають без поважних причин;
- висловлювати свої рекомендації академічній групі щодо проведення виховних заходів, сприяти залученню студентів до факультетських та загально університетських заходів;
- піклуватися про житлово-побутові умови студентів, про їх культурний відпочинок, брати участь у розподілі місць у гуртожитку, періодично відвідувати його;
- вносити пропозиції щодо відзначення і заохочення кращих студентів;
- нести відповідальність за свою роботу перед деканатом і кафедрою;
- брати участь разом зі студентами у заходах, які проводяться в університеті;
- інформувати деканат про навчально-виховну роботу, яка проводиться в академічній групі, морально-психологічний стан у групі, запити та настрої студентів;
- захищати правові і соціальні інтереси студентів;
- повсякденно підвищувати свою кваліфікацію, розширяти політичний та культурний світогляд; брати активну участь у роботі семінару кураторів;

Куратори академічних груп перших та других курсів значну увагу повинні приділяти:

- ознайомленню студентів з історією та традиціями університету, перспективами його розвитку;
- детальному ознайомленню студентів із характером та особливостями їх навчання, організацією самостійної роботи тощо;
- ознайомленню студентів зі структурою, організацією та діяльністю студентської наукової спільноти, спортивних секцій, художньою самодіяльністю тощо;
- ознайомленню студентів (із залученням працівників бібліотеки університету) з роботою бібліотеки, порядком і методами користування бібліотечним фондом, прийомами самостійної роботи з

- книгою, порядком отримання, здачі та зберігання книг;
- наданню допомоги студентам у швидкому входженні їх у ритм навчального процесу та розпорядку роботи університету, факультету, курсу й навчальної групи;

Куратор академічної групи має право:

- звертатися з пропозиціями в деканат і ректорат з питань покращення організації та проведення навчально-виховного процесу;
- подавати пропозиції декану факультету про заохочення студентів, їх покарання або відрахування;
- ставити перед керівництвом факультету питання та вносити пропозиції з покращення матеріально-побутових умов студентів та задоволення їх культурних запитів;
- за попереднім узгодженням з викладачем бути присутнім на лекціях, практичних та лабораторних заняттях, семінарах, заліках та. іспитах у навчальній групі;
- у випадку необхідності використовувати (спільно з керівництвом деканату) можливість для встановлення контактів (безпосередньо або поштою) з батьками або родичами будь-якого студента навчальної групи;
- брати участь у засіданнях кафедр та вчених рад факультетів під час обговорення питань організації навчального процесу;

На першому курсі навчання основними завданнями роботи є:

- ознайомлення студентів з моделлю фахівця та роз'яснення їм основних положень кредитно-модульної системи організації навчального процесу;
 - роз'яснення особливостей навчання на першому курсі;
 - вивчення особистих якостей та особливостей характеру студентів;
- надання допомоги деканату з формування у студентів етичних якостей, цінностей та правил поведінки в колективі, роз'яснення вимог до тих, хто мешкає в гуртожитку;
- роз'яснення особливостей навчання в університеті, вимог, які пред'являються до студентів, їх прав та обов'язків;
- розвиток у студентів оптимальних потреб, залучення їх до розумової та фізичної праці;
- ознайомлення студентів з історією України, історичними традиціями м. Вінниці та області, культурними закладами;
- залучення студентів до художньої самодіяльності та спортивно - масової роботи тощо , участь в проведенні вікторин, предметних олімпіад ;
- проведення днів кафедр, дисципліни яких викладаються на першому курсі.

На другому курсі навчання в процесі кураторської роботи вирішуються виховні завдання, які викладено, вище з обов'язковим урахуванням досягнутого на першому курсі рівня виховання студентів, додатково вирішуються наступні завдання:

- роз'яснення особливостей навчання на другому курсі; роз'яснення студентам завдань наукової роботи, особливостей їх роботи в наукових гуртках;
- ознайомлення зі специфікою наукової роботи на кафедрах, науковими та навчально-лабораторними базами кафедри, залучення студентів до роботи з їх удосконалення;

в проведенні предметних олімпіад, вікторин з дисциплін, які викладаються на другому курсі.

4 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Критеріями ефективності управління системою виховної роботи на рівні куратора академічної групи є:

- рівень вихованості майбутніх фахівців;
- активність, згуртованість групи, суспільно-корисний характер діяльності групи;
- стабільний режим роботи академічної групи, відсутність серйозних випадків порушень навчальної та трудової дисципліни студентами;
- позитивна мотивація навчально-виховної діяльності студентів, що виявляється у навчально-пізнавальній, науково-дослідній та інших видах діяльності;
- мікроклімат у групі, що сприяє самореалізації особистості кожного студента;
- різноманітність форм виховної та поза аудиторної роботи, що сприяє самореалізації особистості кожного студента;
- діяльність студентського самоврядування у групі;
- участь групи у загально університетських заходах;
- сприятливі умови проходження адаптаційного періоду студентами I-го курсу;
- набуття студентами досвіду соціальної поведінки.

За несумлінне ставлення до виховної роботи в групі, куратор за поданням декана звільняється від виконання обов'язків наказом ректора університету. У випадку тривалої відсутності куратора на роботі, деканат факультету вирішує питання про тимчасову заміну або призначення нового куратора.

Заміна викладачів-кураторів здійснюється за заявою самого куратора, підписаною деканом, із зазначенням причини. Новий куратор, приступаючи до роботи у групі, повинен вивчити досвід, форми та методи роботи попереднього куратора, морально-ділові та особисті якості студентів групи.

Оцінка роботи куратора враховується адміністрацією ВНЗ під час

рекомендації його кандидатури для укладення договору (контракту) на новий термін.

Адміністрація за особливі успіхи у виховній роботі студентів за поданням декана може встановлювати певні заохочення.

Положення про навчально-виховну та організаційну роботу кураторів складено на підставі чинних документів, регламентуючих навчально-виховний процес у вищій школі, а також накопиченого досвіду роботи кураторів ВНМУ імені М.І.Пирогова та інших ВНЗ.

Зав. навчального відділу

проф. Фоміна Л.В.